

Ekonomiska läget och utsikter inför BP24

Finansdepartementet
2023-08-24

Fortsatt svårt läge i ekonomin

Konjunktur nedgång 2023 och 2024

- Hög inflation och stigande räntor pressar hushåll, företag och välfärd
 - konsumtionen och bostadsbyggandet tynger tillväxten
- Svag global efterfrågan
 - → dämpad export
- Arbetslösheten väntas öka

Återhämtning 2025

- Sjunkande inflation och räntor
 - konsumtion och bostadsbyggande återhämtar sig
- Starkare efterfrågan på svensk export

Olika delar av ekonomin går i olika takt

- Kärninflationen är mer varaktig än väntat
- Svag svensk tillväxt det senaste året – andra kvartalet svagare än väntat...
- ...men arbetsmarknaden har hittills visat motståndskraft – sysselsättningen har fortsatt att öka

Stor osäkerhet kring utvecklingen

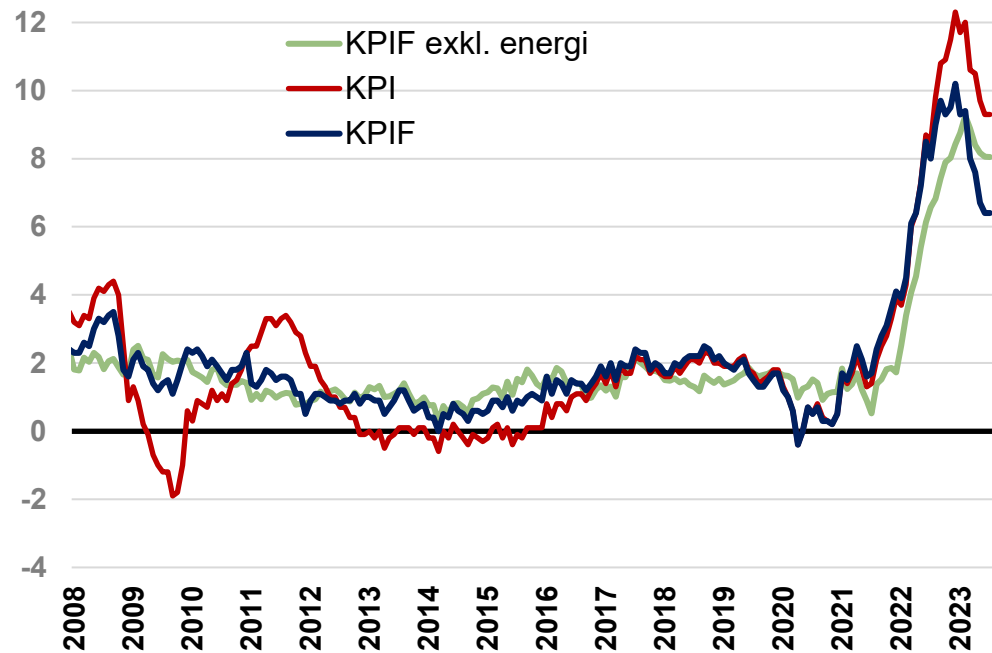
- Den höga inflationens varaktighet
 - Osäker utveckling för energi-, livsmedel- och tjänstepriserna
 - Osäker bedömning av resursutnyttjandet i Sverige och omvärlden
 - Kronans försvagning och dess effekt
- Marknadsräntornas utveckling och påverkan på ekonomin
- Bostads- och fastighetsmarknad
- Geopolitik
 - Rysslands invasion av Ukraina och andra geopolitiska spänningar i världen
 - Säkerhetsläget

Kärninflationen fortsatt hög

Inflation i Sverige

Årlig procentuell förändring. Månadsdata.

Källa: SCB.

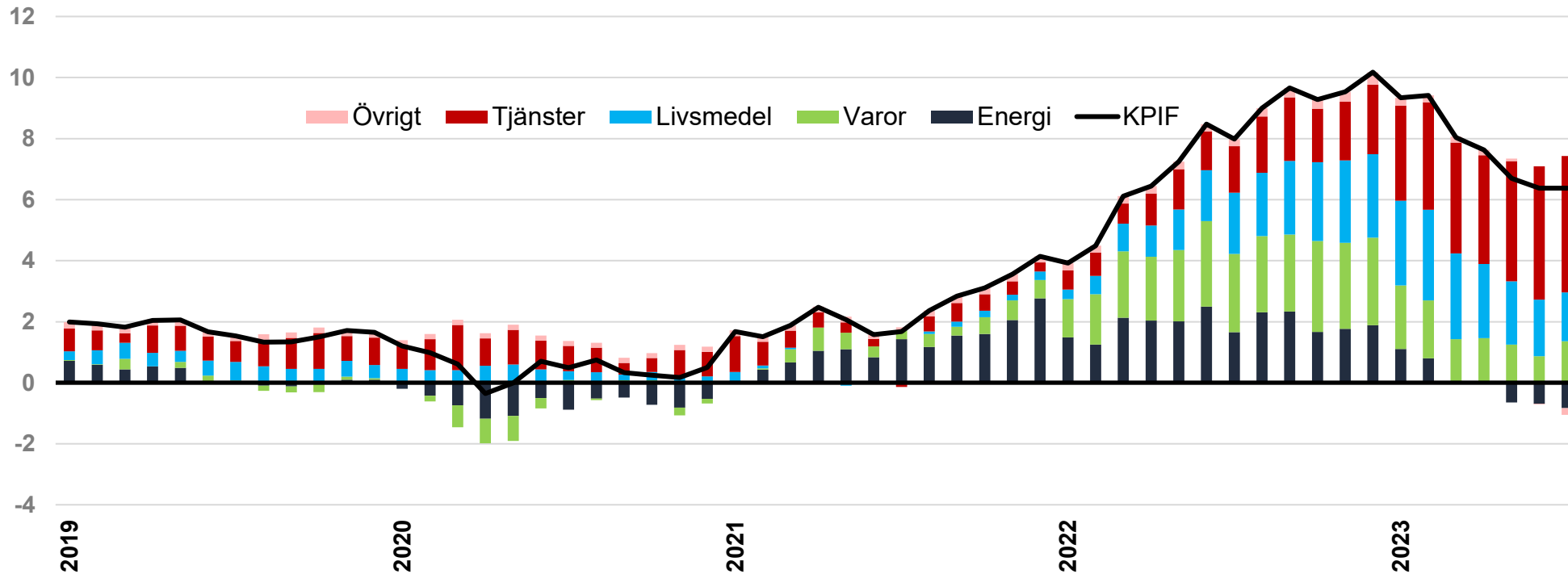
- Förutsättningar för framgångsrik inflationsbekämpning:
 - Åtstramande penningpolitik
 - Återhållsam finanspolitik
 - Ansvarstagande avtalsrörelse
- Även näringslivet kan bidra till dämpad prisutveckling

Inflationen finns i hela ekonomin

KPIF och bidrag

Årlig procentuell förändring och procentenheter. Månadsdata.

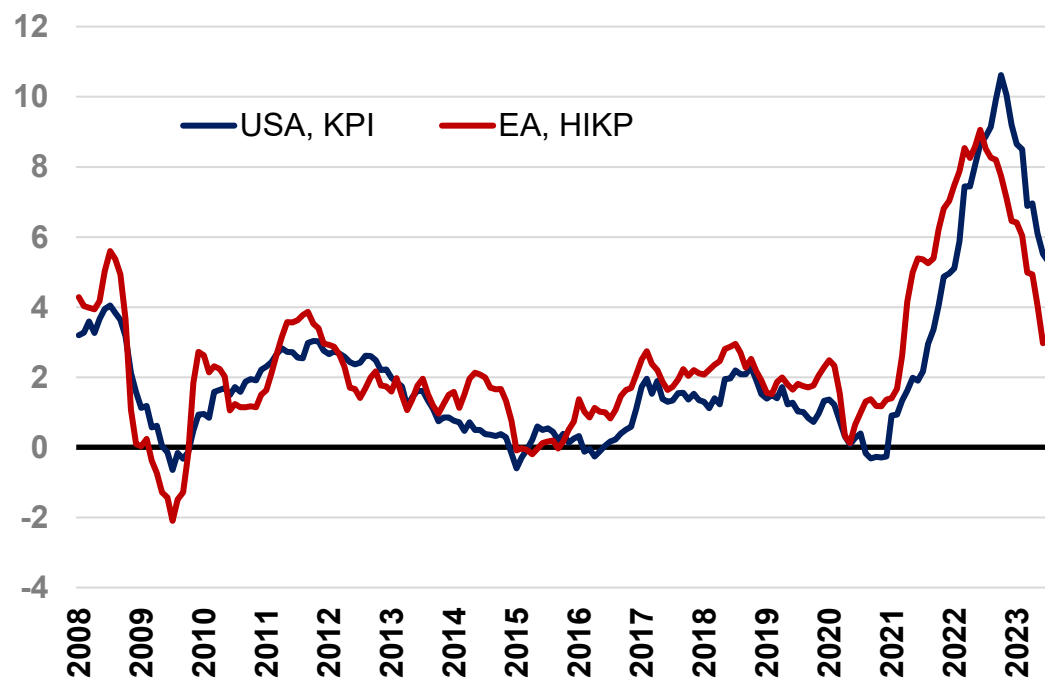
Källa: SCB och egna beräkningar.

Inflationen faller men kärninflationen fortsatt hög även i omvärlden

Inflation i omvärlden

Årlig procentuell förändring

Källa: BLS och Eurostat.

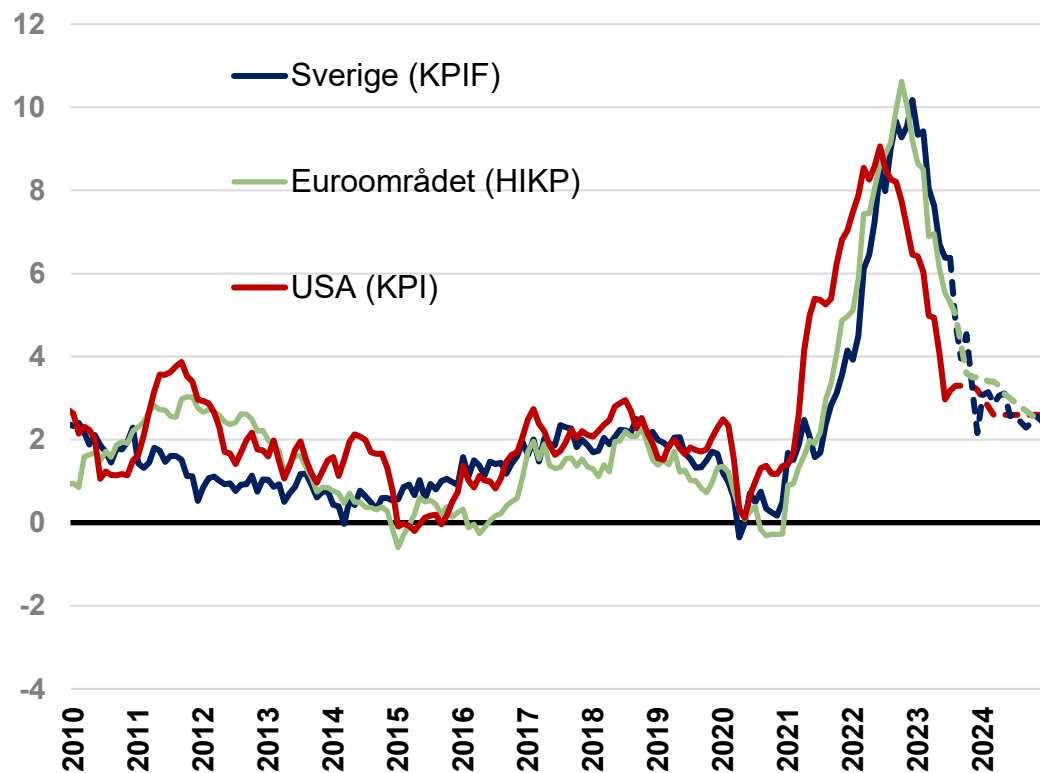
- Inflationen har sjunkit, främst drivet av lägre energipriser
- **EA:** Kärninflationen kvar på toppnivåer
- **USA:** Kärninflationen har fallit under en tid, men kvar på en hög nivå

Inflationen väntas fortsätta sjunka 2023

Inflation i Sverige och i omvärlden

Årlig procentuell förändring. Månadsdata.

Källa: SCB, BLS, Eurostat och egna beräkningar.

- Lägre bidrag från energipriser
- Stramare penningpolitik och lägre efterfrågan
- Stor osäkerhet kring den höga inflationens varaktighet

	2022	2023	2024	2025	2026
EA (HIKP)	8,4 (8,4)	5,6 (5,7)	3,0 (3,0)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)
USA (KPI)	8,0 (8,0)	4,1 (4,2)	2,6 (2,6)	2,3 (2,3)	2,3 (2,3)
SE (KPIF)	7,7 (7,7)	6,0 (5,8)	2,7 (2,4)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)

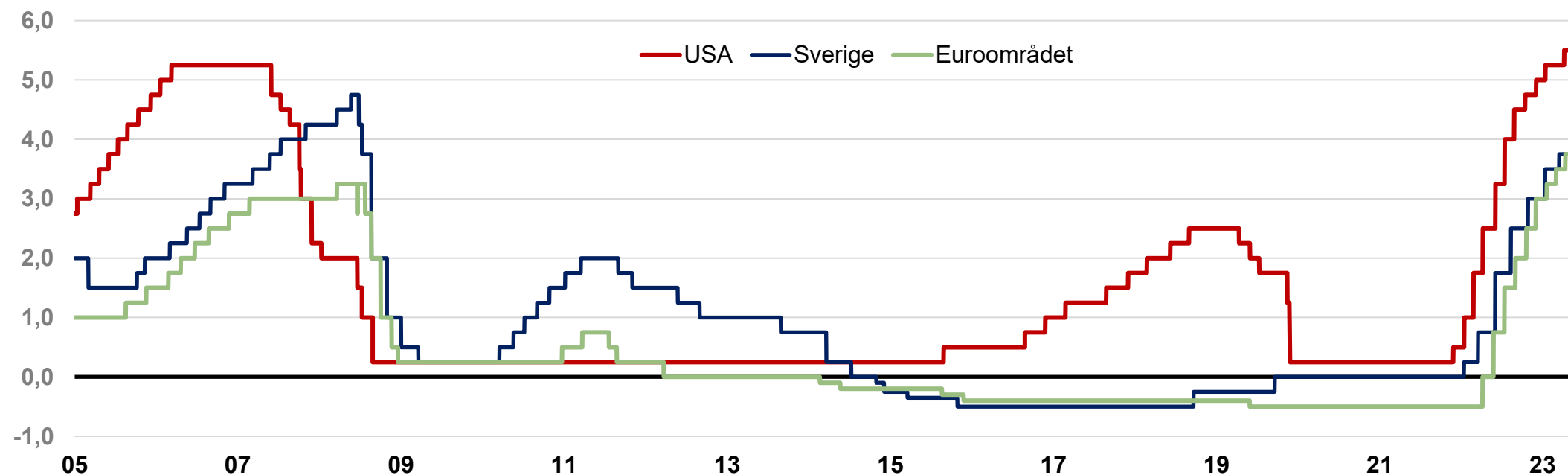
Siffror inom parentes avser Juni23.

Styrräntorna har höjts i snabb takt

Styrräntor i Sverige och i omvärlden

Dagsvärden, procent

Anm.: USA: övre delen av intervallet, Euroområdet: Depositräntan.

Källa: Macrobond

Trendmässigt svagare krona sedan 2013

Kronans nominella effektiva växelkurs

KIX-vägd, 1992-11-18=100, månadsvärden

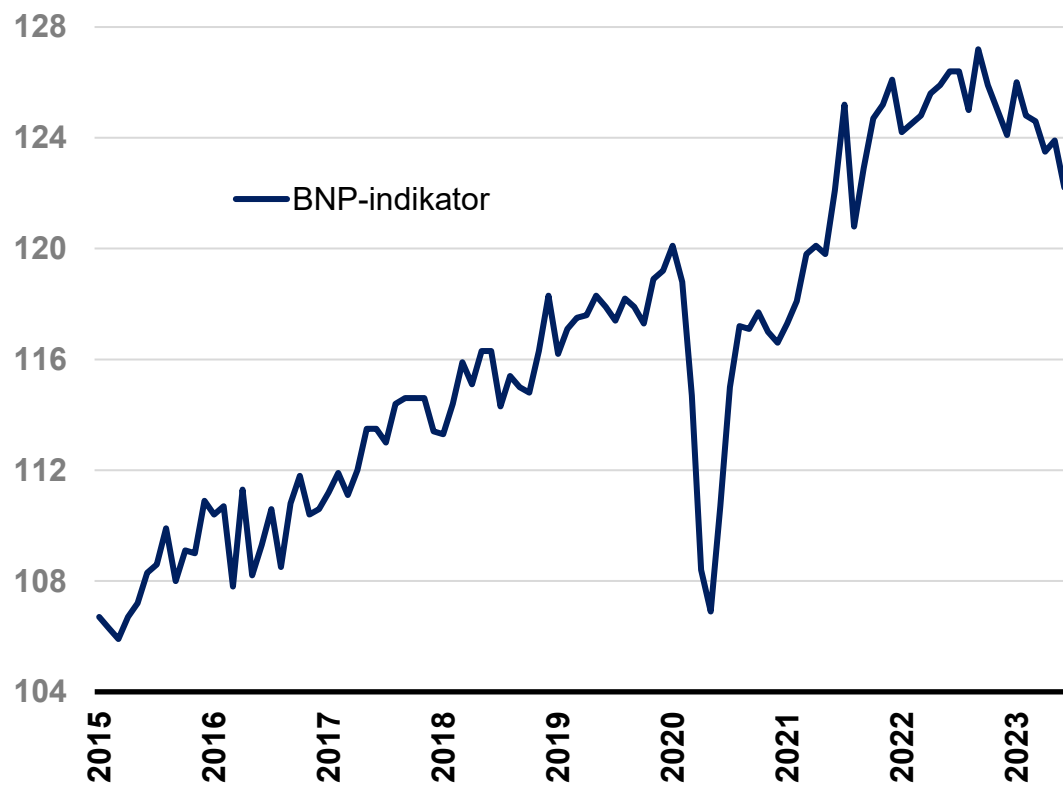
Källa: Macrobond.

Svensk tillväxt svagare än väntat

BNP-indikator

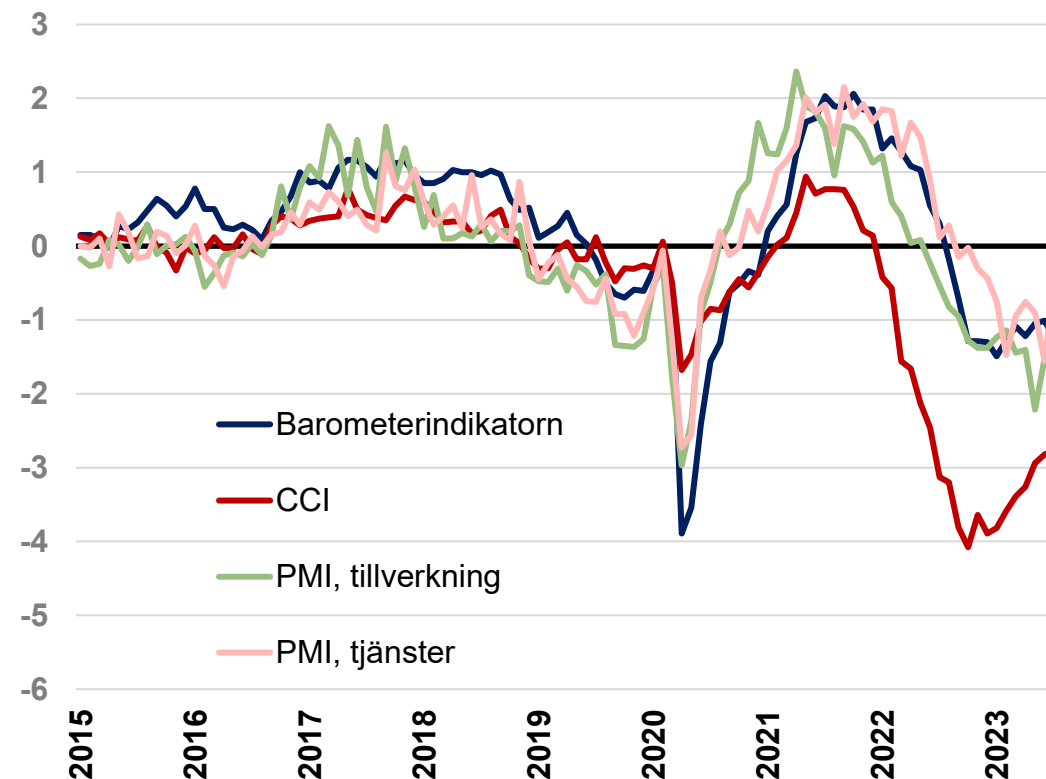
Index, 2011 = 100

Källa: SCB.

Förtroendeindikatorer

Standardiserade värden

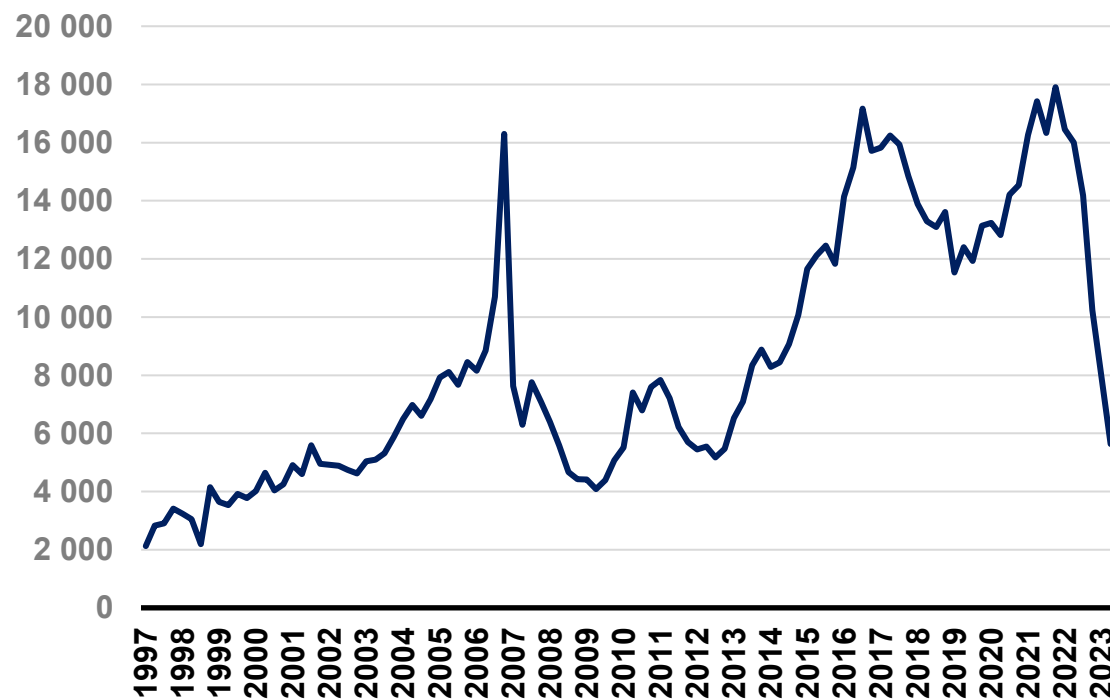
Källor: Konjunkturinstitutet och Swedbank.

Bostadsbyggandet tynger tillväxten

Påbörjade bostäder

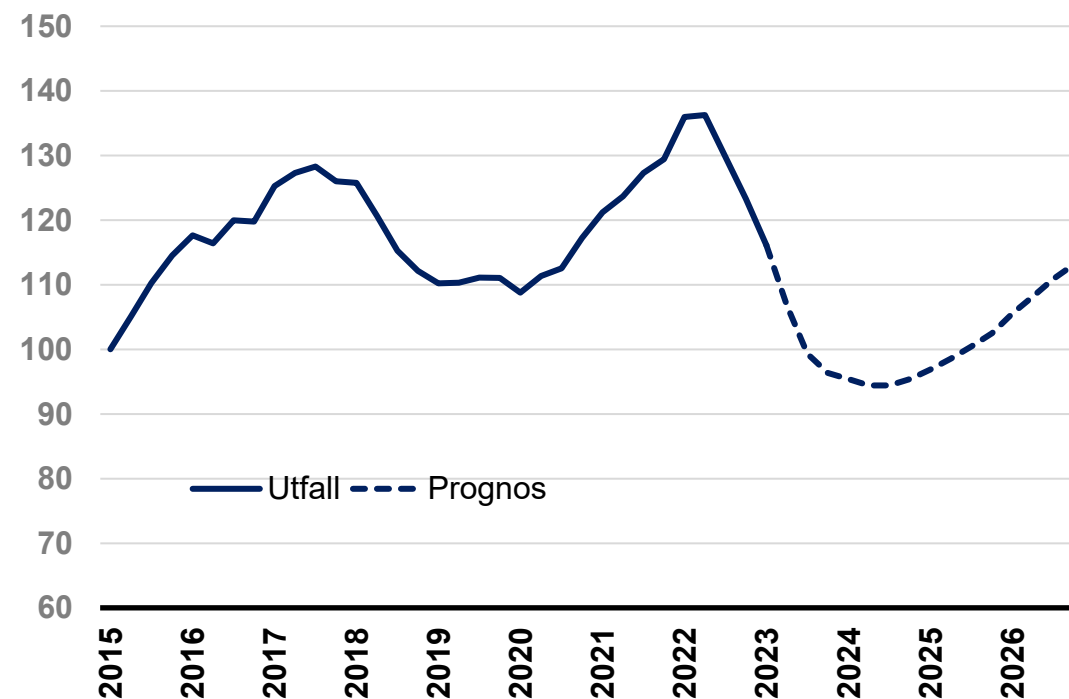
Säsongrensade kvartalsvärden

Källa: SCB.

Bostadsinvesteringar

Index 2015Q1=100, säsongrensade kvartalsvärden

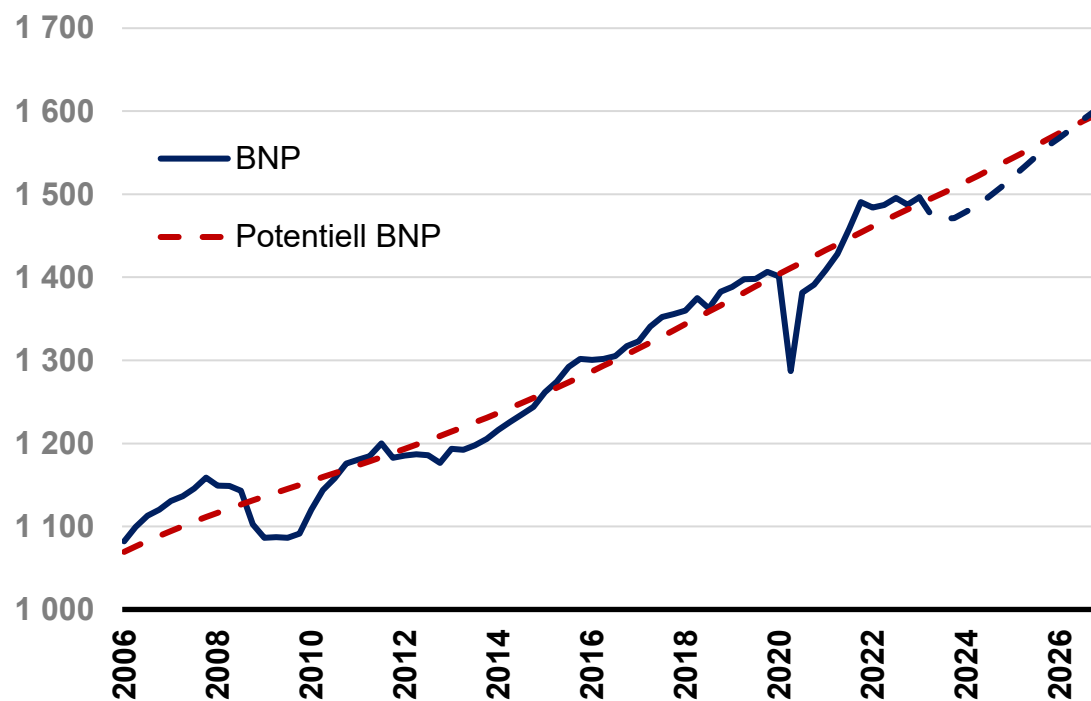
Källa: SCB och egna beräkningar

Konjunkturedgång i svensk ekonomi

Faktisk BNP och potentiell BNP

Fasta priser, miljarder kronor, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och egna beräkningar.

- Svag BNP-tillväxt innebär att konjunkturläget försämras
- Lågkonjunktur i svensk ekonomi fram till 2025

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,8 (2,8)	-0,8 (-0,4)	1,0 (0,8)	2,9 (2,7)	3,1 (3,1)
BNP-gap	1,1 (1,1)	-1,3 (-0,8)	-2,1 (-1,8)	-1,0 (-0,9)	0,0 (0,0)

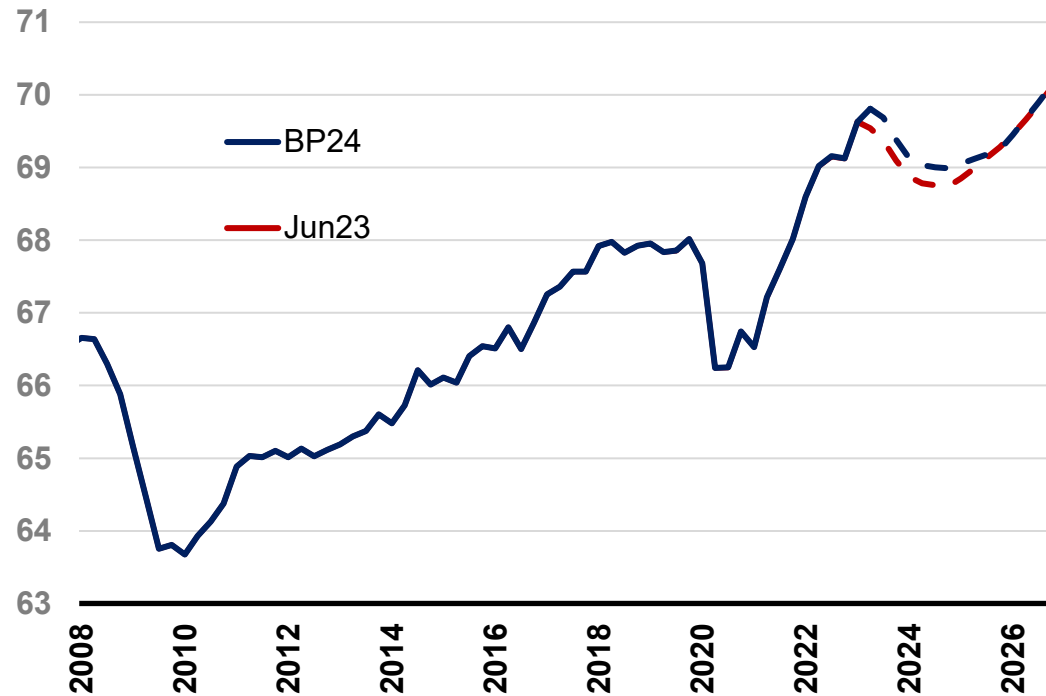
Siffror inom parentes avser Juni23.

Arbetsmarknad starkare än väntat

Sysselsättningsgrad 15-74 år

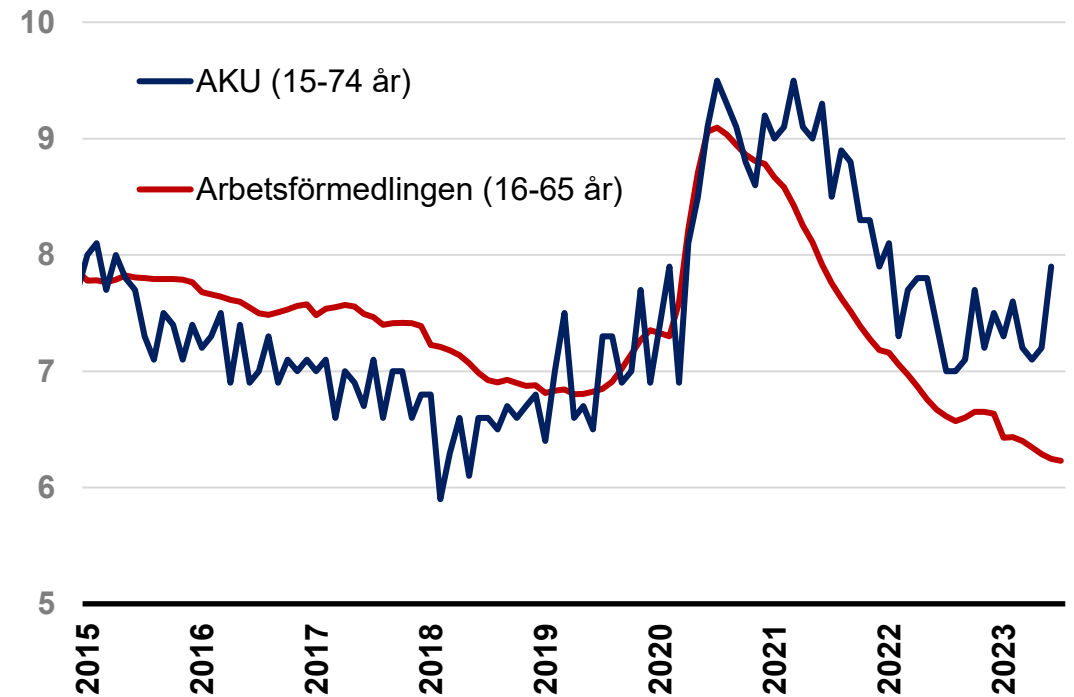
Andel av befolkningen, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: SCB och egna beräkningar.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, säsongrensade månadsvärden

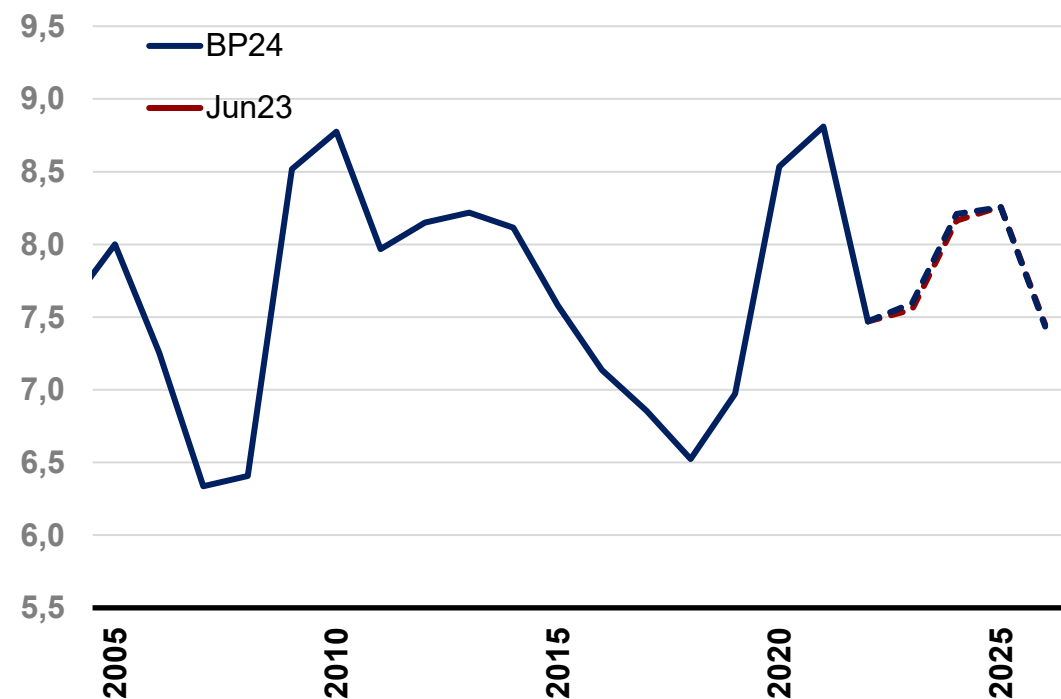
Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten väntas öka framöver

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15-74 år

Källa: SCB och egna beräkningar.

- Oförändrad bild av arbetslöshetens utveckling
- Sysselsättningen faller och arbetslösheten stiger 2024

	2022	2023	2024	2025	2026
Sysselsättning*	2,7 (2,7)	1,5 (1,2)	-0,3 (-0,4)	0,7 (0,9)	1,4 (1,5)
Arbetslöshet**	7,5 (7,5)	7,6 (7,6)	8,2 (8,2)	8,3 (8,3)	7,4 (7,4)

*Årlig procentuell tillväxt

** Procent av arbetskraften

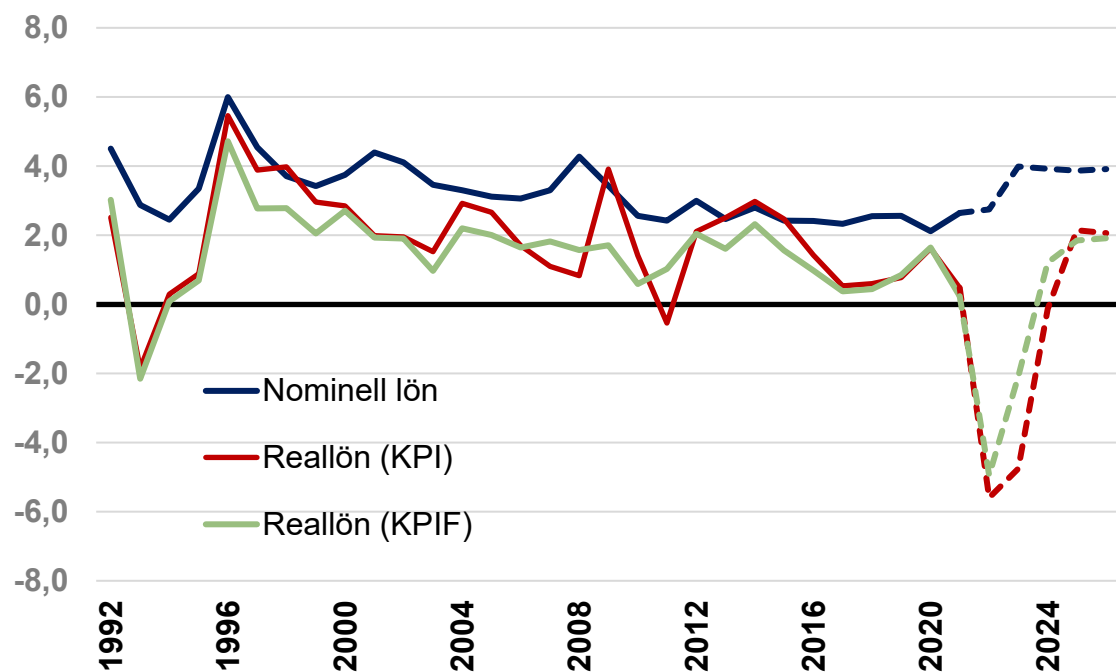
Anm.: Siffror inom parentes avser Juni23

Högre löneökningstakt, men fallande reallön

Nominell lön och reallön

Årlig procentuell förändring

Anm.: Senast definitiva utfall = 2021.

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och egna beräkningar.

- Löneökningstakten har tilltagit efter nya avtal
- Reallöneutvecklingen enligt KPI väntas vara negativ både 2023 och 2024

	2022	2023	2024	2025	2026
Timlön enl. KL	2,7 (2,7)	4,0 (4,0)	3,9 (3,9)	3,9 (3,7)	3,9 (3,7)
Reallön (KPI)	-5,6 (-5,6)	-4,8 (-4,6)	-0,1 (0,3)	2,1 (1,8)	2,1 (1,9)

Siffror inom parentes avser Jun23

Välfärden hårt ansträngd

- Inflationen medför stora kostnadsökningar för kommuner och regioner
- Riskerar att leda till nedskärningar i vård, skola och omsorg

Foto: Johnér

Säkerhetsläget kräver resurser

- Hög brottslighet i kombination med ett försämrat säkerhetsläge i omvärlden
- Sveriges försvar förbereds för Natomedlemskap
- Stora behov i rättsväsendet

Foto: Johnér

Regeringens plan ligger fast

Bekämpa
inflationen, stötta
utsatta hushåll och
välfärden

Återupprätta
arbetslinjen

Strukturreformer för
att få upp den låga
tillväxten

Inriktning för BP24

Uthållig inflationsbekämpning kräver återhållsamhet

Stöd till hushåll och välfärden

Förstärkningar av rättsväsende och försvar

40
miljarder
kronor

Bedömt
reformutrymme
för 2024

Nyckeltalstabell BP24 (Jun23 i kursivt)

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2022		2023		2024		2025		2026	
BNP	2,8	2,8	-0,8	-0,4	1,0	0,8	2,9	2,7	3,1	3,1
BNP, kalenderkorrigerad	2,8	2,8	-0,6	-0,1	1,0	0,8	3,1	2,9	2,9	2,8
BNP per invånare	2,1	2,1	-1,4	-1,0	0,4	0,3	2,4	2,2	2,6	2,5
Hushållens konsumtion	1,9	1,9	-2,3	-2,3	1,7	1,5	3,7	3,5	4,1	4,5
Offentlig konsumtion	0,1	0,1	0,7	0,5	0,7	0,0	0,1	-0,1	-0,2	-0,7
Fasta bruttoinvesteringar	6,1	6,1	-2,0	-2,0	-0,9	-1,1	3,0	3,0	4,3	4,3
Lagerinvesteringar, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	1,1	1,1	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	7,0	7,0	2,7	2,8	2,4	2,4	2,5	2,4	3,1	2,9
Import	9,4	9,4	0,9	-0,1	1,7	1,5	1,9	1,8	2,9	2,9
Nettoexport, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	-0,6	-0,6	1,0	1,5	0,4	0,6	0,5	0,4	0,3	0,1
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	2,3	2,3	1,8	2,1	0,1	-0,5	0,5	0,5	1,4	1,7
Produktivitet, näringslivet, kalenderkorrigerad	0,2	0,2	-2,8	-2,6	1,2	1,4	3,1	2,8	1,5	1,0
Sysselsättning, 15–74 år	2,7	2,7	1,5	1,2	-0,3	-0,4	0,7	0,9	1,4	1,5
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 15–74 år	69,0	69,0	69,6	69,4	69,0	68,8	69,1	69,1	69,8	69,8
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 20–64 år	82,2	82,2	82,6	82,6	82,0	82,0	82,2	82,3	82,8	83,0
Arbetskraftsdeltagande, % av befolkningen 15–74 år	74,5	74,5	75,3	75,1	75,2	74,9	75,4	75,3	75,4	75,4
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	7,5	7,5	7,6	7,6	8,2	8,2	8,3	8,3	7,4	7,4
KPI	8,4	8,4	8,7	8,6	4,0	3,6	1,7	1,9	1,9	1,8
KPIF	7,7	7,7	6,0	5,8	2,7	2,4	2,0	2,0	2,0	2,0
BNP-gap*	1,1	1,1	-1,3	-0,8	-2,1	-1,8	-1,0	-0,9	0,0	0,0
BNP, euroområdet	3,3	3,5	0,7	0,7	1,0	1,1	1,4	1,4	1,6	1,6
BNP, omvärlden KIX-vägt medelvärde	2,8	2,9	1,4	1,3	1,6	1,7	2,0	2,0	2,0	2,0
Styrränta, procent	0,75	0,75	3,46	3,40	3,77	3,55	2,73	2,73	2,31	2,31

* Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2023-08-07. Försörjningsbalansen avser fasta priser.

Källor: SCB, Macrobond och egna beräkningar

Ekonomiska läget och utsikter inför BP24

Finansdepartementet
2023-08-24

